

4-67

vogelvlucht

Sint Nicolaas and Black Pieter 6 december

**UITGAVE VOOR AUSTRALIË
EN NIEUW-ZEELAND VAN DE
KONINKLIJKE LUCHTVAART MIJ N.V.**

Onder redactie van:
Gon van Baer-Parfumeur

WAAR U DE KLM KUNT VINDEN

KLM-kantoren:

A.W.A. Building, 47 York St.,
G.P.O. Box 3836. Tel.: 29-3966, 29-3722.
Buiten kantooruren: 57-5432.
SYDNEY, N.S.W.

80 Collins Street C. 1. Tel.: 63-6940.
Buiten kantooruren: 51-6564.
MELBOURNE, Victoria.

160 Edward Street. Tel.: 29518, 29526;
voor reserveringen ANSETT-ANA,
tel.: 32-0171.
BRISBANE, Qld.

1st Floor, Achilles House,
Customs Street, P.O. Box 3538.
Tel.: 34854. Buiten kantooruren 298-738.
AUCKLAND, New Zealand.

Generaal-Agenten:

ANSETT-ANA, 140 North Terrace.
Tel.: 51-0461. ADELAIDE, S.A.

ANSETT-ANA, 62 Northbourne Av.
Tel.: 4-0333. CANBERRA, A.C.T.

New Zealand National Airways Corp.,
104 Gloucester St. Tel.: 69-449.
CHRISTCHURCH, New Zealand.

ANSETT-ANA, 178 Liverpool St.
Tel.: 2-2921. HOBART, Tasmania.

ANSETT-ANA, 54 Brisbane St.
Tel.: 2.12.21. LAUNCESTON, Tasmania.

ANSETT-ANA, 55 St. George's Terrace.
Tel.: 219651. PERTH, Western Australia.

ANSETT-ANA, Territory of New Guinea
Papua.

New Zealand National Airways Corp.,
Customhouse Quay. Tel.: 43440.
WELLINGTON, New Zealand.

**U kunt zich voor inlichtingen en
reserveringen voorts wenden tot alle
erkende reisbureaus.**

BIJ DE VOORPLAAT:

Elk jaar in november brengt de boot uit Spanje Sinterklaas naar Amsterdam. Een gebeurtenis, waarbij de jeugd natuurlijk present is. Maar ook de ouderen laten zich, gewapend met foto- en filmtoestellen, het kleurig schouwspel niet ongaan.

Uren, dagen, etc. U allen kent dit lied natuurlijk. Hoe juist zijn die woorden, want het lijkt nog maar een paar weken geleden, dat ik U van deze plaats een gelukkig kerstfeest en een voorspoedig 1967 toewenste.

Het is daarom goed om in deze tijden van jachtig voortrazen eens even tot bezinning te komen en ik wil deze gedachte het middelpunt maken van mijn wensen voor dit jaar. Ook wij bij de KLM, een maatschappij die per definitie een steeds voortschrijdende versnelling van het reistempo (en misschien door tijdwinst een meer bezadigd levenstempo?) nastreeft, gaan er eens rustig bij zitten om te beschouwen wat het jaar gebracht heeft. En dat jaar blijkt dan in de sfeer die U en ons omvat een gunstig saldo van gezinscontacten te hebben opgeleverd.

Een steeds groter aantal van U maakt gebruik van de gelegenheid die bestaat om tegen sterk gereduceerd tarief Uw naasten in Holland op te zoeken, terwijl wederzijds ook de ouders of andere familieleden steeds meer bewust raken van deze reismogelijkheid om in clubverband hun kinderen en familieleden in Australië en Nieuw Zeeland op te zoeken.

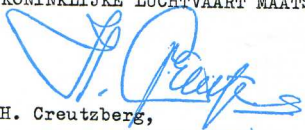
De Nederlanders, die zich in Australië en Nieuw Zeeland gevestigd hebben, zijn er in geslaagd om een uitstekende reputatie te verwerven, onder meer door hun aanpassingsvermogen en hun gave om zich in de nieuwe omgeving in te voegen en daarin op te gaan.

Familiebanden blijven echter bestaan en dat men van tijd tot tijd deze weer eens wil aanhalen is een begrijpelijke zaak.

De KLM is dankbaar dat zij hierbij behulpzaam kan zijn en wij zullen ons uiterste best doen om het onze reizigers zo plezierig en gemakkelijk mogelijk te maken.

Ik wens U allen gelukkige kerstdagen, een zalig uiteinde en veel voorspoed in 1968.

KONINKLIJKE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

H. Creutzberg,
Hoofd van de Vestiging Australië en
Nieuw Zeeland.

Oudejaarsavond zonder oliebollen is in Nederland vrijwel ondenkbaar.

Sinte Klaas, die goede heer,
 Hij komt alle jaren weer.
 Met zijn paardje voor zijn wagen
 Daar komt Sinte Klaas aanjagen.

Na de spanning van de begroeting, aandacht voor het nieuwe prentenboek.

SINTERKLAASJE KOM MAAR BINNEN MET JE KNECHT

De reden waarom Sinterklaas jaar na jaar met vreugde wordt begroet, is, naar men aanneemt, een gevolg van het feit, dat juist in de nuchterheid en zakelijkheid van de moderne tijd, de oude baas — zo onlogisch als het maar zijn kan met die dakritten en zo — een soort tegenwicht vormt. Daarbij komt nog, dat er welhaast geen bevolkingsgroep is, die niet met iets van spanning naar zijn komst uitzielt.

Het is natuurlijk vooral de jeugd, die de goedgeefse sprookjesfiguur voor geen goud zou willen missen. Er zijn pedagogen die zeggen, dat er nu maar eens voorgoed afgerekend moet worden met die bovenste brave man. Het is, volgens hen, immers niet wáár van die schimmel en die schoorstenen. Om van de raar uitgedoste knecht maar niet eens te spreken. En dan komt het verhaal dat Sinterklaas niet meer bestaat en dat al die vriendelijke heren in tabberds en met lange baarden namaak Sinterklazen zijn. Heel wat kinderen verliezen aldus een illusie. Neen, die keiharde werkelijkheid kan de jeugd gestolen worden.

In Nederland wordt het feest overal op min of meer dezelfde wijze gevierd. Misschien dat Limburg wat afwijkt. Bij het neerzetten van de schoen bijvoor-

beeld, wordt daar tegelijkertijd met krijt een ladder getekend. Een steuntje voor de ouwe baas bij het beklimmen van de schoorsteen. Worden de meisjes en jongens te groot voor de schoen en het hooi, dan leggen zij een zakje zout neer. Zij worden dan geacht te wijs te zijn voor het „Sinterklaasje kom maar binnen met je knecht". Het zout is het symbool van de wijsheid.

Een ander symbool is de speculaas. De legende wil dat Sinterklaas in zijn beste jaren een voortreffelijk huwelijksmake-laar is geweest. Vandaar die vrijers en vrijsters van speculaas die de jongens en meisjes elkaar geven. De naam van dit geurige lekkers is ondertussen ook al weer een begrip. Speculaas is afgeleid van speculator, dat is bisschop. Bisschopkoek dus.

Dat bij de Sinterklaasfans alle leeftijden vertegenwoordigd zijn, is het best te zien bij zijn jaarlijkse, officiële intocht in Amsterdam. Alsof het een nieuwtje van de eerste orde is, komen de nieuwsgierigen bij duizenden opzetten. Het verkeer moet gewoonlijk worden omgelegd.

Nóg een reden voor zijn populariteit is het aantal beroepen dat onder zijn bescherming staat. Zo is hij schutspatroon van de binnenschippers en de zeevaarders, van de vissers, van de

reizigers, óók die te land. Verder van de bruggenbouwers, de kolonisten en de kooplieden. Zelfs de zware jongens doen een beroep op hem. Nog niet eens zo heel lang geleden — in 1933 — werden er in Keulen twee knapen gearresteerd, die op hun arm hadden getatoeëerd: Sinterklaas, behoed ons voor de politie en de werkinrichting. Het ligt voor de hand, dat veel van deze begrippen en legenden in de loop der eeuwen zijn vervaagd. Wat bleef, is de knusse avond van de vijfde december met zijn pakjes, kreupelrijmen, milde spot en dwaasheid.

Zoals reeds gezegd: dat het Sinterklaasfeest zich in Nederland handhaaft, vindt zijn oorzaak in de nuchtere aard van de tijd. Die nuchterheid legt de Nederlander enkele dagen van het jaar graag af en één van die dagen is de vijfde december. Dan wordt met luid belgerinkel het ene pak na het andere aangedragen. Honderden papieren worden afgewikkeld, ellenlange rijmen voorgelezen. Maar als eindelijk de verrassing voor de dag komt, klinkt náást de plagerij en de spot een onderton van liefde, vriendschap en aanhankelijkheid. Wat in het dagelijks leven niet altijd even gemakkelijk tot uiting komt, wordt op 5 december zichtbaar. Via de Sint.

KERSTGEWOONTEN EN KERSTKAARTEN

Met Kerstmis zijn in de huiskamer de felle leeslamp en de dito plafonnière verboden waar. In een hoek, opgetuigd met engelenhaar, gekleurde ballen en — als het even kan — echte, brandende kaarsen: de kerstboom. Soms staat ook voor het venster een brandende kaars, zachter, inniger dan de elektrisch verlichte ster, zoals ook gebruikelijk. Met Kerstmis glanst het tafelzilver dubbel zo mooi. Dat komt door de ongewone lichtvallung.

Als in Nederland het einde van december nadert en alles nog bruin is en dor, krijgen het daglicht en de kleuren iets uitzonderlijks. Het nieuwe jaar kondigt zich aan. Zeer oude kronieken uit Gelderland maken melding van de zogenaamde kerststobbe, een stuk dorre boomstam, dat naar binnen werd gesleept en daarna in brand gestoken. Een luidruchtig karwei, want het binnenvoeren van zo'n kerstblok ging met vrolijkheid gepaard. De meeste pret hadden de „slepers" wanneer één van hen het blok op zijn tenen kreeg. Brandde het vuur, dan vertelde men elkaar sprookjes. Verder werd er wel een glaasje jenever geschonken. Was er drank over, dan verdween deze in de vuurgloed.

Andere tijden, andere kerstviering. Het branden van het hout bleef, maar meer

in gekuiste vorm. Een bos takken werd op negen plaatsen door middel van twijgen verbonden. De verbindingen droegen de namen van de dochters des huizes. De dochter wier „geadopteerde" twijg het eerst doorbrandde, zou het eerst de bruid zijn.

De alleraardigste gewoonte een kleine spar op te tuigen met versieringen, is van Duitse oorsprong. Een oud gebruik. Hoewel er in 1605 voor het eerst melding van wordt gemaakt, wil dit niet zeggen dat de kerstboom niet van veel oudere datum is. Eigenaardig, dat Amerika de kerstboom eerder kende dan Engeland. Duitse voortrekkers die aan het einde van de achttiende eeuw Pennsylvania exploreerden, waren de eersten die daar hun Weihnachtsliederen rond de kerstboom zongen. Eerst in 1841 blikte Koningin Victoria, als eerste in Engeland, vertederd naar de flakkerende kaarsjes van een bescheiden boompje. Veel later pas deed de kerstboom in Nederland zijn intrede. Vanaf de vroegste tijden is hulst het symbool van vrede geweest. Hulst bracht welvaart in de huizen die zich ermee tooiden en verder zouden de groene blaadjes allerlei kwalen weren. Intussen zit aan de mistletoe — maretak in het Hollands — in symbolische zin nog wel het een en ander vast.

Men veronderstelt soms, dat mistletoe een soort van vrijbrief is om jonge meisjes te kussen, maar dat is niet helemaal waar. De mistletoe is juist in het leven geroepen om paal en perk te stellen aan een oude, Engelse gewoonte iedere vreemdeling of vreemdelinge met een kus te verwelkomen. „Waar je gaat", zo schreef de Nederlandse geleerde Erasmus in de zestiende eeuw, „waar je gaat, in Engeland word je overal verwelkomd met kussen. Aan kussen ontkom je hier gewoonweg niet. Ook niet bij je vertrek".

Toen dit op den duur de spuigaten uitliep, bedacht men er iets op. Kussen, best, maar dan op Kerstmis en onder de mistletoe. Het voorrecht, de schuchtere jongeling tijdens de kerstviering verleend, is tot traditie uitgegroeid. Alleen, het trosje bessen dat vroeger als een soort telraam dienst deed, heeft die functie niet meer. Voorheen moest bij iedere kus een bes worden afgeplukt. Wanneer er niets meer restte dan de groene tak, dan betekende dit het einde van het kusprivilege.

Tussen de verschillende tradities, verbleekt, heel of half vergeten, is er één die zich niet alleen handhaaft, maar zelfs jaarlijks in omvang toeneemt: het zenden van kerstkaarten.

Tegen half december vallen ze weer in

... Ze hadden de schaapjes geteld.

